

X Ogólnopolski i III Polsko-Litewski Konkurs Geologiczno-Środowiskowy Nasza Ziemia — środowisko przyrodnicze wczoraj, dziś i jutro pod hasłem ZIEMIA GIGANTÓW

W ostatnich dniach maja 2009 r. zakończyła się kolejna, jubileuszowa edycja konkursu geologiczno-środowiskowego dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Tegoroczny konkurs przebiegał pod hasłem ZIEMIA GIGANTÓW i został przeprowadzony w ramach Międzynarodowego Roku Planety Ziemia. Wzięło w nim udział ponad 6000 uczniów z Polski i Litwy. Wydarzenie odbywało się pod patronatem głównego geologa kraju, Henryka Jacka Jezierskiego, Zarządu Głównego Związków Polskich Artystów Plastyków, Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Geologicznego oraz Karola Semika — mazowieckiego kuratora oświaty, Artura Gałęskiego — zachodniopomorskiego kuratora oświaty i Romana Sondejca — lubuskiego kuratora oświaty. Ponadto patronat nad polsko-litewską częścią konkursu objął ambasador Republiki Litewskiej w Polsce Egidijus Meilūnas.

Spotkanie przebiegało tradycyjnie w dwóch kategoriach. Uczniowie klas IV–VI szkół podstawowych Polski i Litwy uczestniczyli w konkursie plastycznym. Zadaniem uczestników było wykonanie pracy plastycznej (ograniczeniem inwencji młodych „artystów” była płaska forma pracy i format A-4), przedstawiającej zwierzęta lub rośliny gigantycznej wielkości, zamieszkujące Ziemię w bardziej i mniej zamierzchłych czasach. Najczęściej były to rysunki lub obrazy, a także wycinanki i naklejanki. Wpłynęło ponad 5000 prac. Uczniowie gimnazjów i szkół gimnazjalnych uczestniczyli w konkursie wiedzy i mieli do wykonania pracę pisemną związaną z przeszłością geologiczną Ziemi, a także z problematyką środowiska biotycznego i jego ochrony. W celu wyłonienia półfinalistów w niektórych regionach przeprowadzono również test sprawdzający wiedzę uczniów z zakresu tematyki konkursu.

Konkurs w Polsce przebiegał w dwóch etapach. W etapie regionalnym nauczyciele przesyłali prace uczniów do oddziałów regionalnych PIG we Wrocławiu, Sosnowcu, Krakowie, Kielcach, Gdańsku, a także do Muzeum Geologicznego PIG w Warszawie i Zakładu Regionalnego Geologii Pomorza PIG w Szczecinie, gdzie wyłaniano najlepsze w regionie prace plastyczne i prace pisemne. Tam też odbyły się uroczystości regionalne (półfinałowe) z udziałem nagrodzonych i wyróżnionych uczniów i nauczycieli, pod których kierunkiem zostały wykonane prace konkursowe. W trakcie spotkań w oddziałach regionalnych wręczano nagrody rzeczowe, których fundatorami byli: Narodowy i Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Państwowy Instytut Geologiczny, firma ESRI Polska Sp. z o.o., prezydent miasta Sosnowca, zachodniopomorski kurator oświaty w Szczecinie, a także osoby prywatne. Główną nagrodą półfinałową, zarówno w konkursie plastycznym, jak i w konkursie wiedzy (oddzielnie na poziomie gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym), była wycieczka do Warszawy wraz z opiekunem i wzięcie udziału w wielkim finale ogólnopolskim.

W dniu 27 maja uczestnicy finału wraz z opiekunami przyjechali do Warszawy. Następnego dnia odwiedzili Muzeum Ewolucji, Stare Miasto, obejrzel interaktywny

Ryc. 1. Jagoda Cerkiewnik SP Nr 7 Czeladź — I miejsce w konkursie polsko-litewskim ogólnopolskim oraz nagroda publiczności

spektakl *4 żywioły* w Cinema Park. Nawiązaniu nowych znajomości sprzyjał udział w wieczornym ognisku w miejscu zakwaterowania w Międzyzlesiu. Finał konkursu nastąpił 29 maja. Gośćmi, obserwatorami oraz członkami jury konkursu byli doc. dr hab. Grzegorz Pieńkowski — zastępca dyrektora PIG; Maria Moroz — wiceprezes Związku Polskich Artystów Plastyków; Barbara Żelichowska-Tomkiewicz oraz Urszula Biskup — przedstawiciele Mazowieckiego Kuratorium Oświaty; Marcin Góralski, Renata Micińska-Hanolajnen oraz Maciej Jankowski — przedstawiciele Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Marta Samulowska — przedstawicielka firmy ESRI Polska. Gośćmi honorowymi były Indre Virbickiene i Jurga Lazauskiene z Służby Geologicznej Litwy. Powołane jury konkursu plastycznego, któremu przewodniczył doc. dr hab. Grzegorz Pieńkowski, wyłoniło w głosowaniu spośród siedmiu laureatów etapu regionalnego najlepszą polską pracę plastyczną. Jej autorką została Jagoda Cerkiewnik ze Szkoły Podstawowej nr 7 w Czeladzi. W głosowaniu ustalono następnie miejsca od II do VII. Było to o tyle ważne, że prace, które zajęły trzy pierwsze miejsca, miały uczestniczyć później w finale konkursu polsko-litewskiego. Zwyciężczyni otrzymała w

nagrodę konsolę PSP, a wszyscy pozostali finaliści zestawy mikro HIFI. Upominki otrzymali również nauczyciele, pod których kierunkiem były wykonane nagrodzone prace. Wyłoniono również nagrodę publiczności, którą zdobyła również Jagoda Cerkiewnik.

W finale konkursu wiedzy uczestnicy musieli odpowiadać na pytania związane przede wszystkim z historią rozwoju świata organicznego w dziejach Ziemi, a także rozpoznawać skamieniałości. Uczestnicy wykazali się dużym zasobem wiedzy. Nad prawidłowym przebiegiem konkursu czuwało jury, którego pracami kierowała dr Tatiana Woroncowa-Marcinowska. Rywalizacja przebiegała w gorącej, ale życzliwej atmosferze. O temperaturze rozgrywek świadczy fakt, że w pewnym momencie wyczerpano wszystkie zapasowe pytania i prowadzący konkurs musiał uciekać się do improwizacji. W kategorii szkół gimnazjalnych zwyciężyła Monika Kuras z Gimnazjum w Olsztynie k. Częstochowy, natomiast w kategorii szkół ponadgimnazjalnych — Krzysztof Getinger z Technikum Kształtowania Środowiska w Krakowie.

Fundatorem wszystkich głównych nagród w finałach konkursu ogólnopolskiego był Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska. Nagrody dodatkowe ufundował również Polski Związek Artystów Plastyków, Mazowiecki Kurator Oświaty, Państwowy Instytut Geologiczny oraz firma ESRI Polska Sp. z o.o.

Konkurs plastyczny miał rangę międzynarodową, gdyż odbywał się równocześnie w Polsce i na Litwie. Organizatorem litewskiej części konkursu była Służba Geologiczna Litwy. Wśród prac, które napłynęły na konkurs na Litwie wyłoniono laureata — została nią Karolina Pociute oraz autorów dwóch kolejnych prac (miejsce II i III), które miały uczestniczyć w konkursie polsko-litewskim.

Finał konkursu polsko-litewskiego odbył się bezpośrednio po zakończeniu finałów konkursu ogólnopolskiego. Jury wyłoniło najlepszą pracę plastyczną. Laureatką konkursu polsko-litewskiego została Jagoda Cerkiewnik — była to już dla niej trzecia nagroda, ale ta została przez nią oceniona jako najważniejsza. Wszyscy uczestnicy finału polsko-litewskiego zostali obdarowani cennymi nagrodami rzeczowymi ufundowanymi przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Litewscy finaliści konkursu, wraz z towarzyszącymi im opiekunami i przedstawicielami Litewskiej Służby Geologicznej, mieli możliwość zwiedzenia najpiękniejszych miejsc w Warszawie, a także odbyli pełną wrażeń wycieczkę do JuraParku w Bałtowie.

Pokłosem tegorocznej edycji konkursu jest kalendarz na rok szkolny 2009/2010.

*Włodzimierz Mizerski
Serwis fotograficzny na str. 840*

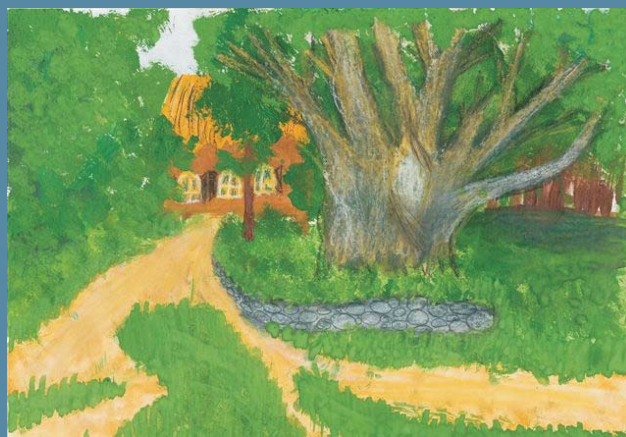
X Ogólnopolski i III Polsko-Litewski Konkurs Geologiczno-Środowiskowy
Nasza Ziemia — środowisko przyrodnicze wczoraj, dziś i jutro
pod hasłem ZIEMIA GIGANTÓW (patrz str. 742)

Ryc. 2. Karolina Pociute — I miejsce w litewskiej części konkursu

Ryc. 3. Weronika Nizalowska

Ryc. 4. Timeja Gradickaite

Ryc. 5. Adrianna Leszczyńska

Ryc. 6. Giedre Adamonyte